

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره

(الف) زبان‌شناسی			
۱	در هر یک از موارد زیر کدام قواعد ترکیب رعایت نشده است؟		
۰/۲۵	الف - قرن زلزله‌ی مهیب‌ترین		
۰/۲۵	ب - گوسفندان در باغ درخت می‌کارند.		
۰/۲۵	پ - در تابستان گذشته به چه کاری مشغول بودید؟ - فردا امتحان داریم.		
۰/۲۵	چرا واج‌های /چ/ و /ش/ نمی‌توانند بدون فاصله در کنار هم قرار گیرند؟		
۰/۲۵	۲ در ترکیب «سیر و گرسنه» معنای واژه‌ی «سیر» را با توجه به چه رابطه‌ای درمی‌یابیم؟		
۰/۲۵	۳ هر یک از واژه‌های مشخص‌شده در بیت‌های زیر نمونه‌ای برای کدام یک از وضعیتهای چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان هستند؟		
۰/۲۵	الف - بی‌وفا نگار من، می‌کند به کار من	خنده‌های زیر لب، عشوهای پنهانی	
۰/۲۵	ب - ای تهی‌دست رفته در بازار	ترسمت پُر نیآوری <u>دستار</u>	
۰/۲۵	پ - در عهد تو ای نگار دل‌بند	بس عهد که بشکنند و <u>سوگند</u>	
۰/۲۵	۵ علامت اختصاری «نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی» را بنویسید.		
۰/۲۵	۶ در هر یک از عبارتهای زیر از کدام نقش زبان استفاده شده است؟		
۰/۲۵	الف - وقتی در خلوت و تنهایی با خود، سخن می‌گویم.		
۰/۲۵	ب - وقتی در چارچوب مفاهیم عام و انتزاعی درباره‌ی جهان می‌اندیشیم و به احکام علمی دست می‌یابیم.		
۰/۵	۷ بیت زیر «سخن منظوم» است یا «شعر منظوم»؟ چرا؟		
۰/۷۵	«گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش»		
۰/۷۵	۸ الگوی هجایی واژه‌ی «خواهشمند» را بنویسید.		
(ب) نگارش			
۰/۲۵	۹ کدام یک از اسناد زیر غیر تجاری است؟		
۰/۲۵	الف - برات	ب - سهام	پ - سفته
۰/۲۵	۱۰ برای ضمانت کدام یک از اسناد عادی معمولاً مبلغی پول به عنوان «وجه التزام» تعیین می‌کنند؟		
۰/۲۵	۱۱ به ثبت خلاصه‌ی مذاکرات یک گروه در شرکت‌های خصوصی چه گفته می‌شود؟		
۰/۲۵	۱۲ تمامی اسناد باید حداقل در چند نسخه تنظیم شوند؟		
۰/۲۵	۱۳ در سال‌های اخیر کدام نوع از منابع، بیش از همه بر روند تحقیقات تأثیر گذاشته است؟		
۰/۲۵	۱۴ شیوه‌ی تنظیم مجموعه‌ی فهرست مقالات فارسی به کوشش ایرج افشار بر چه اساسی است؟		
۰/۲۵	الف - موضوعی	ب - الفبایی	پ - الفبایی - موضوعی
۰/۲۵	۱۵ نرم‌افزاری که بزرگ‌ترین بانک مطالب نشریات کشور را در اختیار دارد چه نامیده می‌شود؟		
۰/۲۵	۱۶ چه عاملی نوشته‌ی زیر را هنری کرده است؟		
۰/۲۵	«ابر می‌گردد و می‌خندد از آن گریه چمن»		
۰/۲۵	۱۷ «زندگی‌نامه» گونه‌ای از نوشته‌های ..... است.		
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم			

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱۸	ویرایش کنید.	۰/۲۵								
	الف - چگونه می‌توان به درستی گزارشات رسیده اطمینان داشت؟	۰/۵								
	ب - دانشجویانی که شامل گذراندن واحد پایان‌نامه می‌شوند، برای انجام طرح خود از استادان راهنما کمک می‌گیرند.	۰/۵								
۱۹	دو مورد از ویژگی‌های «دایرةالمعارف فارسی» را بنویسید.	۰/۵								
۲۰	بیت زیر را بازگردانی کنید.	۰/۵								
	«کرد فراموش ره و رفتار خویش ماند غرامت‌زده از کار خویش»	۰/۵								
۲۱	نویسنده در متن زیر از داستان «کباب‌غاز» از چه شیوه‌ای در طنزپردازی استفاده کرده‌است؟ «دیدم - ماشاءالله چشم بد دور - آقا واتر قیده‌اند. قدش درازتر و تک و پوزش کریه‌تر شده‌است. سر زانوهای شلوارش از بس که شسته شده‌بود، چنان باد کرده‌بود که راستی راستی تصور کردم دو رأس هندوانه از جایی کش رفته و در آن جا مخفی کرده‌است!»	۰/۵								
۲۲	هر یک از نوشته‌های گروه «الف» به کدام نوع نگارش در گروه «ب» مربوط است؟ (توجه: یکی از انواع نگارش در گروه «ب» اضافی است.)	۰/۵								
<table border="1"> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> <tr> <td>۱- سفرنامه‌ای که حاصل دیده‌ها و شنیده‌هاست.</td> <td>تحلیلی</td> </tr> <tr> <td>۲- نوشته‌ای که حاصل برهان‌های عقلی و تأملات درونی است.</td> <td>تحقیقی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>تشریحی</td> </tr> </table>			الف	ب	۱- سفرنامه‌ای که حاصل دیده‌ها و شنیده‌هاست.	تحلیلی	۲- نوشته‌ای که حاصل برهان‌های عقلی و تأملات درونی است.	تحقیقی		تشریحی
الف	ب									
۱- سفرنامه‌ای که حاصل دیده‌ها و شنیده‌هاست.	تحلیلی									
۲- نوشته‌ای که حاصل برهان‌های عقلی و تأملات درونی است.	تحقیقی									
	تشریحی									
<p>پ) املا و بیاموزیم</p>										
۲۳	واژه‌های «روزگار» و «باغبان» از نظر تلفظ چه وجه اشتراکی دارند؟	۰/۲۵								
۲۴	در جمله‌ی زیر در کدام واژه واج میانجی وجود دارد؟ «پلنگان باغ وحش، در هنگام غروب به آواز گنجشک‌انی که بر پلکان می‌نشینند، گوش فرامی‌دهند.»	۰/۲۵								
۲۵	کدام یک از واژه‌های داخل کمانک، جمع مکسر واژه‌ی «قاضی» است؟ (الف - قضات ، ب - قضات)	۰/۲۵								
۲۶	مصراع زیر به شیوه‌ی بلاغی ساخته شده‌است یا به شیوه‌ی عادی؟ «بخواید هم از تو پدر کین من»	۰/۲۵								
۲۷	مفهوم و کاربرد تکواژ «ان» در کدام واژه متفاوت است؟ (یاران - سواران - پاییزان - گیاهان)	۰/۲۵								
۲۸	در عبارت زیر هر یک از فرایندهای واجی خواسته شده در کدام واژه‌ها دیده می‌شود؟ «او زودتر به خانه برگشت و سفارش مادرش را اجرا کرد.» الف) ابدال: ب) کاهش: پ) ادغام:	۰/۷۵								
۲۹	در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی به کار رفته است، درست هریک را بنویسید. حوضه‌ی آبریز - معونت و مظاهر - ثغبه و سوراخ - چارق و پاتابه - مقام مطبوع - حطام دنیا - اضغاث احلام - لعامت و پستی - تحلیل قوا - غنا و قداست - مضیق حیات - مالیات مستقالات	۱								
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم										

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره

	(پ) دستور	
۳۰	با توجه به جمله‌ی «گل‌های اندیشه در فصل جوانی بارور می‌شوند.» به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
۰/۲۵	الف- این جمله چند واژه دارد؟	
۰/۲۵	ب- این جمله چند تکواژ دارد؟	
۰/۲۵	پ- در این جمله یک تکواژ وابسته‌ی تصریفی مشخص کنید.	
۰/۲۵	ت- در این جمله یک تکواژ وابسته‌ی اشتقاقی مشخص کنید.	
۰/۲۵	۳۱ فعل جمله‌ی «آیا شما روز گذشته به کتابخانه‌ی ملی رفتید؟» را به شکل مؤدبانه بنویسید.	
۰/۲۵	۳۲ در هر یک از جمله‌های زیر نوع حذف را مشخص کنید. (قرینه‌ی لفظی یا معنوی)	
۰/۲۵	الف- نه هر که به قامت مهتر، به قیمت بهتر.	
۰/۲۵	ب- تصمیم گرفته‌بودم که درس بخوانم، اما نتوانستم.	
۰/۲۵	۳۳ از فعل «رسیده‌بودند» با حفظ شخص، زمان «مضارع مستمر» بسازید.	
۰/۲۵	۳۴ انواع متمم را در جمله‌های زیر مشخص کنید.	
۰/۲۵	الف- علاقه‌ی او به مطالعه تحسین‌برانگیز است.	
۰/۲۵	ب- اطراف حیاط مدرسه به شکل زیبایی گل‌کاری شده‌بود.	
۰/۲۵	پ- نیلوفر، گلبرگ‌های لطیف خود را به باد سپرد.	
۰/۲۵	۳۵ با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
۰/۲۵	«دکتر غلامحسین یوسفی، استاد بزرگ ادبیات فارسی، کتاب‌های گلستان و بوستان سعدی را تصحیح کرده‌است.»	
۰/۲۵	الف- کدام واژه «شاخص» است؟	
۰/۲۵	ب- «معطوف» را مشخص کنید.	
۰/۲۵	پ- کدام واژه هسته‌ی گروه بدلی است؟	
۰/۲۵	۳۶ در جمله‌ی «در هفته‌ی گذشته من و برادرم، حسین، از شهر کتاب پنج جلد کتاب خریدیم.» کدام واژه «متمم» است؟	
۰/۲۵	۳۷ با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.	
۰/۲۵	«نخست‌وزیران کشورهای اسلامی، کشت و کشتار مسلمانان را محکوم کردند.»	
۰/۲۵	الف- یک واژه‌ی «مرکب» مشخص کنید.	
۰/۲۵	ب- تکیه‌ی واژه‌ی «کشت و کشتار» روی کدام هجا قرار دارد؟	
۰/۱۵	۳۸ یک وابسته‌ی وابسته را در جمله‌ی زیر پیدا کنید، نوع آن را بنویسید.	
۰/۱۵	«بوی نان‌های تنوری و دود خارهای معطر هوای ده را پر کرده‌بود.»	
۰/۱۵	۳۹ صفت‌های مشتق را از میان واژه‌های داخل کمانک پیدا کنید. (رفتار - شنیدار - گرفتار - کردار - برخوردار - ساختار)	
۰/۷۵	۴۰ واژه‌ی «چادر نشین» را در الگوی ..... + ... ← ..... قرار دهید.	
۰/۷۵	۴۱ واژه‌ی غیر ساده‌ی «دانشمندی» را به ترتیب اجزای سازنده‌ی آن تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.	
۱/۲۵	۴۲ نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و اجزای جمله را در آن قرار دهید.	
	«عطار نیشابوری، قدرت بیان فرزند بهاء ولد را شایسته‌ی تحسین دید.»	
۲۰	جمع نمره	«در بهار زندگی شکوفه‌های اندیشه‌تان پرثمر باد»

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	با تشکر از مصححین محترم راهنمای تصحیح زیر صرفاً جهت هماهنگی در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد و به پاسخ‌های مشابه و درست دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.	
	الف) زبان‌شناسی	
۱	الف) قواعد هم‌نشینی (۰/۲۵) ب) قواعد معنایی (۰/۲۵) پ) قواعد کاربردی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	زیرا واجگاه نزدیک به هم دارند. (قواعد واجی رعایت نشده است. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	تضاد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	الف) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۲۵) ب) متروک یا حذف شده است. (۰/۲۵)	۰/۷۵
۵	پ) با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است. (تحوّل معنایی) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۶	الف) حدیث نفس (۰/۲۵) ب) محمل (تکیه‌گاه) اندیشه (۰/۲۵)	۰/۵
۷	شعر منظوم (۰/۲۵) زیرا از آرایه‌های ادبی استفاده شده است. (یا هر پاسخ درست و مشابه) (۰/۲۵)	۰/۵
۸	صامت+ مصوّت (۰/۲۵) ، صامت+ مصوّت + صامت (۰/۲۵) ، صامت+ مصوّت + صامت (۰/۲۵)	۰/۷۵
	ب) نگارش	
۹	صلح (ت) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	قول‌نامه یا تعهدنامه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	صورت‌جلسه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۲	دو نسخه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۳	منابع رایانه‌ای (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۴	موضوعی (الف) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۵	نمایه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۶	کاربرد آرایه‌های ادبی مانند تشخیص، تضاد یا کاربرد شیوه‌ی بلاغی (تقدیم فعل) ذکر یک مورد کافی است. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۷	تشریحی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۸	الف) گزارشات — گزارش‌ها (۰/۲۵) ب) شامل — مشمول (۰/۲۵) ؛ انجام — اجرا (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۹	دقت علمی، انتخاب واژگان فارسی، ابتکار و نوجویی. (ذکر دو مورد کافی است.) هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵)	۰/۵
۲۰	راه و رفتار خود را فراموش کرد. (۰/۲۵) از کار خود غرامت‌زده (زیان‌دیده) ماند. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۱	اغراق یا بزرگ‌نمایی (۰/۵)	۰/۵
۲۲	۱- تشریحی (۰/۲۵) ۲- تحلیلی (۰/۲۵)	۰/۵
	پ) املا و بیاموزیم	
۲۳	هر دو واژه، دوتلفظی هستند. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۴	پلکان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۵	قضات (الف) (۰/۲۵)	۰/۲۵
	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی بعد	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۶	شیوه‌ی بلاغی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۷	پاییزان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	الف) خانه (۰/۲۵) ؛ ب) اجرا (۰/۲۵) ؛ پ) زودتر (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۹	ثقبه (۰/۲۵) ؛ متبوع (۰/۲۵) ؛ لثامت (۰/۲۵) ؛ مستغلات (۰/۲۵)	۱
۳۰	ت) دستور زبان الف) ۹ واژه (۰/۲۵) ب) ۱۵ تکواژ (۰/۲۵) پ) «ها» (در گل‌ها)، «می»، «ند» (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵) ت) «ه»، «ی» (در جوانی)، «ور» (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵)	۱
۳۱	تشریف بردید (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۲	الف) حذف به قرینه‌ی معنوی (۰/۲۵) ب) حذف به قرینه‌ی لفظی (۰/۲۵)	۰/۵
۳۳	دارندمی‌رسند (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۴	الف) متمم اسم (۰/۲۵) ب) متمم قیدی (اختیاری) (۰/۲۵) پ) متمم فعلی (اجباری) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۵	الف) دکتر (۰/۲۵) ب) بوستان سعدی (بوستان) (۰/۲۵) پ) استاد (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۶	جلد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۷	الف) نخست‌وزیران یا نخست‌وزیر (۰/۲۵) ب) «تار» یا هجای پایانی (۰/۲۵)	۰/۵
۳۸	تنوری یا معطر (۰/۲۵) صفت مضاف‌الیه (۰/۲۵)	۰/۵
۳۹	گرفتار (۰/۲۵)، برخوردار (۰/۲۵)	۰/۵
۴۰	اسم (۰/۲۵) + بن مضارع (۰/۲۵) ← صفت (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴۱	دانشمند + ی (۰/۲۵) دانش + مند (۰/۲۵) دان + ش (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴۲	رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	۱/۲۵
<p>جمله</p> <pre> graph TD A[جمله] --> B[نهاد] A --> C[گزاره] C --> D[مفعول] C --> E[مسند] C --> F[فعل] B --> G["(عطار نیشابوری)"] D --> H["(۰/۲۵) قدرت بیان فرزند بهاء ولد"] E --> I["(۰/۲۵) شایسته‌ی تحسین"] F --> J["(۰/۲۵) دید"] H --> K["(۰/۲۵)"] I --> L["(۰/۲۵)"] J --> M["(۰/۲۵)"] </pre> <p>به ذکر هسته‌های گروه‌های اسمی (عطار، قدرت، شایسته) نیز نمره تعلق می‌گیرد.</p>		
۲۰	جمع نمره	۲۰
«با تشکر از مصححین گرامی»		